

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce: **Y. L.**, zast. JUDr. Michalem Špírkem, advokátem se sídlem Rakovník, Vysoká 92, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 1. 2015, čj. MV-165879-3/SO-2014, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou napadeným rozhodnutím změnil žalovaný rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky (dále také jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 23. 10. 2014, čj. OAM-39168-10/DP-2014, kterým byla žalobci zamítnuta žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 v návaznosti na § 37 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 56 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) tak, že žádost žalobce zamítl dle ustanovení § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zrekapituloval průběh dosavadního řízení. Konstatoval, že správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobce z toho důvodu, že ten přestal splňovat podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 174

odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přičemž při aplikaci ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) téhož zákona měl zároveň povinnost posuzovat, zdali důsledky neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu budou přiměřené důvodu pro jeho neprodloužení. Vzhledem k tomu, že se žalobce dopustil úmyslného trestného činu, za který byl pravomocně odsouzen, dle názoru žalovaného mělo být úmyslné trestněprávní jednání žalobce primárně kvalifikováno dle ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť se jedná o speciální skutkovou podstatu, která přímo postihuje úmyslné trestněprávní jednání. Proto žalovaný změnil v tomto směru výrokovou část rozhodnutí orgánu I. stupně. Současně uvedl, že touto změnou výrokové části rozhodnutí v žádném případě nedojde ke zhoršení právního postavení žalobce jako účastníka řízení.

K námitce posuzování přiměřenosti důsledků napadeného rozhodnutí v intencích ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců žalovaný uvedl, že v případě postupu dle ustanovení § 37 odst. 1 písmeno a) cit. zákona nemá správní orgán povinnost posuzovat dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Skutkové podstaty obsažené v ustanovení § 37 odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou skutkovými podstatami závažnějšími, proto zde na rozdíl od skutkových podstat uvedených v odstavci druhém téhož ustanovení povinnost posuzovat přiměřenost napadeného rozhodnutí stanovena není. K tomu poukázal a citoval z rozsudku Městského soudu ze dne 20. 11. 2013, čj. 9 A 222/2010-47, a z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, čj. 7 As 21/2008-101, které se uvedenou problematikou podrobně zabývaly.

Dle názoru žalovaného není na místě ani aplikace čl. 8. Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dle čl. 8 odst. 1 Úmluvy má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Podle odstavce druhého nemůže státní orgán do výkonu tohoto práva zasahovat, kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Bezesporu je v zájmu národní bezpečnosti, aby na území České republiky nebyl umožněn pobyt cizincům, kteří páchají úmyslnou trestnou činností. I v této souvislosti odkázal na již citovaný rozsudek čj. 9 A 222/2010-47.

Závěrem žalovaný uvedl, že žalobce se na území České republiky dopustil úmyslného trestného činu, musel si tedy být vědom negativních následků svého jednání. Jedním z nich je i skutečnost, že se svým protiprávním jednáním mohl připravit o oprávnění pobývat na území České republiky. Jestliže žalobce spáchal úmyslný trestný čin, za který byl pravomocně odsouzen, není dle žalovaného důvodné nadřazovat individuální právo žalobce na ochranu jeho rodinného života nad veřejným zájmem České republiky na ochraně společnosti. Uzavřel, že stav věci byl orgánem I. stupně zjištěn v souladu s ustanovením § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), přičemž byl naplněn důvod pro zamítnutí žádosti žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí a jeho zrušení, jakož i zrušení jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí, a vrácení věci správnímu orgánu k novému projednání.

Žalobce předně namítl, že žalovaný jako odvolací orgán podrobil rozhodnutí vydané v prvním stupni přezkumu v širším rozsahu, než k odvolacím námitkám, aniž by tento svůj postup, tj. překročení odvolacích námitek, řádně zdůvodnil. Porušil tím ustanovení § 89 odst. 2 a § 63 odst. 2 správního řádu, když tímto postupem překročil zákonné meze. Správní orgán prvního stupně svým rozhodnutím totiž zamítl žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 ve spojení s § 37 odst. 2 písm. b) v návaznosti na § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce přestal splňovat podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 174 odst. 1 písm. a) téhož zákona, přičemž posuzoval přiměřenost důsledků neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ve vztahu k důvodům pro jeho neprodloužení. Žalobce zdůraznil, že v odvolání proti rozhodnutí orgánu prvního stupně nenapadal zákonná ustanovení, podle kterých správní orgán rozhodl, ale napadl postup správního orgánu prvního stupně při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí, brojil proti učiněnému skutkovému závěru a napadl posouzení přiměřenosti důsledků zamítnutí žádosti do jeho soukromého a rodinného života. Přesto žalovaný v odvolacím řízení napadeným rozhodnutím změnil prvostupňovou právní kvalifikaci (změnil zákonná ustanovení), podle které byla žádost žalobce o prodloužení doby platnosti dlouhodobého pobytu zamítnuta. Dle žalobce v napadeném rozhodnutí chybí zdůvodnění, proč žalovaný překročil rozsah přezkumu dle odvolacích námitek, v tomto směru je proto rozhodnutí nepřezkoumatelné.

Žalobce dále namítl, že žalovaný jako odvolací orgán vydal napadené rozhodnutí v rozporu se zákonem, když změnil rozhodnutí vydané v prvním stupni podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, přestože tím z důvodu ztráty možnosti dále se odvolat hrozí žalobci závažná újma materiální i újma spočívající v zásahu do jeho soukromého a rodinného života, neboť mu je tímto rozhodnutím, byť ne výslovně, uložena povinnost opustit území České republiky, resp. tato povinnost mu bude uložena sekundárně dalším rozhodnutím správního orgánu, jehož vydání předchází právě rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení prodloužení platnosti dlouhodobého pobytu. Dle žalobce došlo v důsledku změny právní kvalifikace provedené napadeným rozhodnutím k zásadnímu zásahu do jeho práv a právního postavení, neboť po provedené změně správní orgán nezkoumá a nezabývá se dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele. Dle původní právní kvalifikace se správní orgán I. stupně dopady do soukromého a rodinného života měl zabývat a také se jimi, i když nedostatečně, zabýval. Žalovaný pak k odvolací námitce o nedostatečném posouzení přiměřenosti důsledků napadeného rozhodnutí v intencích ustanovení § 174 zákona o pobytu cizinců odkázal na ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, kdy správní orgán nemá povinnost posuzovat dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizinců a pouze se v odůvodnění zaměřil na ospravedlnění tohoto ustanovení.

Újma hrozící v důsledku napadeného rozhodnutí má dle žalobce podobu jak materiální, kdy mu hrozí ztráta příjmu ze samostatně výdělečné činnosti pro něj a pro jeho manželku, kterou vyživuje, neboť by v důsledku nutnosti vycestování z České republiky a nemožnosti zde pobývat ztratil možnost výdělků a došlo by i ke zpřetrhání

jeho obchodních vazeb. Nepochybně by také došlo k zásahu do dalších sfér jeho soukromého a rodinného života. Žalobce žije na území České republiky od roku 2005, kdy se do České republiky přistěhoval spolu s manželkou D. R., státní příslušnicí Ruské federace, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt. Vzhledem k délce jeho nepřetržitého pobytu jej lze považovat za trvale usazeného. Vzhledem k délce pobytu a i širším rodinným vazbám si žalobce na území České republiky vytvořil i širší sociální, společenské vazby a převzal i kulturní návyky. Pro žalobce svědčí i jeho ekonomické poměry, neboť na území je výdělečně činný 9 let, tedy přispívá k ekonomické aktivitě společnosti a není závislý na sociálních dávkách. Naopak je závislý na příjmu získávaném za jím odvedenou práci na tomto území a finančně podporuje svoji manželku.

Dle žalobce vydal žalovaný napadené rozhodnutí v rozporu se zákonem i proto, že jako odvolací orgán změnil rozhodnutí vydané v prvním stupni v neprospěch odvolatele (tj. žalobce), přestože tak podle ustanovení § 90 odst. 3 správního řádu učinit nelze. Rozhodnutí o žádosti žalobce sice ve výsledku zůstalo zamítavé, ale napadeným rozhodnutím bylo změněno v části ohledně právní kvalifikace. Žalobce zopakoval, že tím došlo ke změně v povinnosti správního orgánu zabývat se přiměřeností dopadů rozhodnutí ve vztahu k důvodům rozhodnutí, která by pro něj mohla přinést vyhovění jeho žádosti a prodloužení povolení doby dlouhodobého pobytu. Napadené rozhodnutí tuto povinnost podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců oproti prvostupňovému rozhodnutí zcela vyloučilo, proto jej lze dle žalobce považovat za rozhodnutí vydané v neprospěch odvolatele. Napadené rozhodnutí však žádné odůvodnění vztahující se k aplikaci ustanovení § 90 odst. 3 správního řádu neobsahuje, resp. odvolací správní orgán nevyslovil závěr, že by rozhodnutí vydané v prvním stupni bylo v rozporu se zákonem nebo jiným veřejným zájmem.

Žalobce dále namítl, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí nedostatečně zabýval a vypořádal s odvolacími námitkami, čímž porušil i ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu. Dopustil se toho zřejmě v důsledku překročení rozsahu přezkumu stanoveného odvolacími námitkami a v důsledku své změny právní kvalifikace, když potom nepovažoval za nutné se těmito námitkami zabývat a povšechně označil odvolání za nedůvodné. Žalobce podrobně připomněl důvody, pro které napadl rozhodnutí vydané v I. stupni, konkrétně, že správní orgán neopatřil veškeré podklady nezbytné pro vydání rozhodnutí a v důsledku toho nedostatečně zjistil skutkový stav, a to zejména ohledně rodinných vztahů a poměrů žalobce. Ani v odůvodnění rozhodnutí neoznačil veškeré podklady, na základě kterých rozhodnutí vydal. Žalovaný pak došel k závěru, že správní orgán I. stupně disponoval veškerými podklady pro rozhodnutí nezbytnými k vydání meritorního rozhodnutí a že tyto podklady byly založeny ve spise. Dle žalobce ale nebyly dostatečně uvedeny v rozhodnutí, což napravil až odvolací správní orgán v napadeném rozhodnutí, nevypořádal se však dostatečně konkrétně s odvolací námitkou, že se orgán prvního stupně dopustil vady rozhodnutí spočívající v nedostatečném odůvodnění a nepřezkoumatelnosti rozhodnutí.

Žalobce poznamenal, že se žalovaný ani nepozastavil nad odvolací námitkou ohledně rodinných poměrů žalobce, když orgán I. stupně nesprávně došel k závěru, že žije na území České republiky sám a je rozvedený, přičemž z tohoto pohledu posuzoval přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života

žadatele. Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí napravil nesprávné skutkové zjištění ohledně manželky žalobce, se kterou na území České republiky žije a která zde má trvalý pobyt, ale nezabýval se tím, jak náprava tohoto skutkového zjištění mohla ovlivnit přiměřenost dopadů rozhodnutí do rodinného života žalobce. Žalobce znovu zopakoval, že žalovaný se blíže vůbec nezabýval námitkou ohledně posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce (§ 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), a to zřejmě v důsledku změny kvalifikace, kterou odvolací orgán sám provedl a podle které nemá správní orgán povinnost posuzovat dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizinců. Dle žalobce je však tento postup v rozporu se zákonem, neboť se odvolací správní orgán tímto zabývat měl.

Dle žalobce správní orgán I. stupně nedostatečně zohlednil, resp. se vůbec nezabýval ostatními faktory ovlivňujícími posouzení přiměřenosti rozhodnutí, jako jsou ty skutečnosti ze života žalobce, které byly správnímu orgánu v době rozhodování ze spisu známe (pobyt na území České republiky téměř 10 let s manželkou, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt, vytvoření sociálních a společenských vazeb, fakt, že je na území České republiky výdělečně činný téměř 10 let, že je závislý na příjmu získávaném za jím odvedenou práci na tomto území, kterým finančně podporuje i svoji manželku). Žalobce má zato, že při posouzení závažnosti a druhu jeho protiprávního jednání se správní orgán I. stupně jednostranně a v jeho v neprospěch nezabýval ani tím, co fakticky pod vlivem alkoholu způsobil. Způsobil totiž škodu na zábradlí mostku a škodu na svém vozidle, přičemž nezpůsobil nikomu újmu na životě či zdraví a škoda rovněž nedosáhla značné výše. Správní orgán se nezabýval ani chováním žalobce v rámci trestního řízení, který svůj čin nepopíral, naopak se k němu doznal. Žalobce dodal, že na území České republiky do té doby nespáchal žádný protiprávní či dokonce trestný čin a trestný čin, za který byl odsouzen rozsudkem čj. 3 T 199/2013-40, je jednáním, které bylo zcela ojedinělým případem vybočení z jeho řádného způsobu života.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. S námitkou týkající se nedostatečného odůvodnění postupu dle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu vyslovil nesouhlas. Má za to, že tento postup v napadeném rozhodnutí dostatečně zdůvodnil na straně čtvrté. K překročení zákonných mezí dále uvedl, že dle ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu je správní orgán povinen přezkoumat soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy a zjistí-li odvolací správní orgán, že je rozhodnutí správního orgánu I. stupně nezákonné, má povinnost tuto nezákonnost v rámci odvolacího správního řízení odstranit bez ohledu na skutečnost, že tuto vadu napadeného rozhodnutí odvolatel v odvolání nenamítal. Žalovaný konstatoval, že změnou výrokové části rozhodnutí správního orgánu I. stupně nedošlo ke zhoršení právního postavení žalobce v souvislosti se zkoumáním negativních dopadů do jeho soukromého a rodinného života, neboť těmito dopady se správní orgán I. stupně zabýval již v odůvodnění svého rozhodnutí.

K namítanému porušení ustanovení § 90 odst. 3 správního řádu žalovaný dále uvedl, že jedním z důvodů uvedených v tomto ustanovení, které prolamují zákaz změny rozhodnutí v neprospěch odvolatele, je rozpor odvoláním napadeného rozhodnutí s právními předpisy, čímž dává správní řád přednost před zájmy odvolatele ochraně objektivního práva. Vzhledem ke skutečnosti, že žalovaný jako

odvolací orgán shledal rozhodnutí správního orgánu I. stupně, resp. jeho výrokovou část jako nezákonnou, přistoupil k její změně dle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. K námitce týkající se povinnosti posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života žalovaný odkázal na stranu 4 a 5 odůvodnění napadeného rozhodnutí. K namítanému nesprávnému posouzení závažnosti a druhu protiprávního jednání, kterého se žalobce dopustil, žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 34/2011, z něhož plyne, že v případě aplikace ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců správní orgán nemá možnost správního uvážení v tom smyslu, že by mohl u určitého trestného činu či v některých specifických případech shledat, že nenastaly podmínky pro zrušení dlouhodobého pobytu cizince, zatímco v jiných případech takové podmínky existují.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, když účastníci s tímto postupem udělili souhlas způsobem předvídaným v § 51 odst. 1 větě druhé s. ř. s. Krajský soud přitom dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobce podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání ve smyslu ustanovení § 44a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. V průběhu správního řízení správní orgán I. stupně zjistil z výpisu z evidence Rejstříku trestů České republiky, že se žalobce dopustil spáchání úmyslného trestného činu dle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, za což byl pravomocně odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Náchodě ze dne 5. 11. 2013, čj. 3 T 199/2013, k podmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání deseti měsíců se zkušební dobou do 14. 1. 2016 a k zákazu řízení motorových vozidel na dobu dvou let. Správní orgán I. stupně na základě uvedeného zjištění dospěl k závěru, že žalobce není ve smyslu ustanovení § 174 odst. 1 zákona o pobytu cizinců trestně zachovalým, čímž došlo k naplnění důvodu pro neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Proto vydal dne 23. 10. 2014 rozhodnutí čj. OAM-39168-10/DP-2014, kterým žádost žalobce zamítl dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 v návaznosti na § 37 odst. 2 písm. b) a ve spojení s § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tj. z důvodu, že přestal splňovat podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 174 odst. 1 písm. a) téhož zákona.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím v podstatě zamítl, když změnil část výroku rozhodnutí orgánu I. stupně tak, že žádost žalobce se zamítá dle ustanovení § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, trestněprávní jednání žalobce tedy podřadil pod posledně zmíněné ustanovení § 37 odst. 1 písm. a), neboť se dle jeho názoru jedná o speciální skutkovou podstatu.

Zákon o pobytu cizinců stanoví ve svém § 44a odst. 3, že na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se vztahují obdobně mimo jiné § 35 odst. 2 a 3 a § 36 zákona. Dle ustanovení § 35 odst. 3 dobu pobytu na území České republiky na vízum k pobytu nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (s odkazem na § 37

zákona). Zrušení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů upravuje ustanovení § 37 tak, že dle odstavce prvního písm. a) se platnost víza zruší, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Dle odstavce druhého písm. b) stejného ustanovení se platnost víza k pobytu zruší, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza. Ustanovení § 56 pak konkretizuje důvody neudělení dlouhodobého víza, přičemž jedním z důvodů je dle jeho odstavce druhého písm. a) skutečnost, že cizinec nesplňuje podmínku trestní zachovalosti. Za trestně zachovalého se přitom ve smyslu ustanovení § 174 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců považuje cizinec, který nemá ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu.

Postup odvolacího správního orgánu upravuje § 89 správního řádu. Dle jeho odstavce druhého přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem.

Možné varianty rozhodnutí odvolacího správního orgánu upravuje ustanovení § 90 správního řádu. Jeho odstavec první písm. c) stanoví, že jestliže odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit; změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se. Odstavec třetí zmíněného ustanovení pak stanoví, že odvolací správní orgán nemůže změnit napadené rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ledaže odvolání podal také jiný účastník, jehož zájmy nejsou shodné, anebo je napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem.

Žalobce předně namítl, že žalovaný podrobil rozhodnutí správního orgánu I. stupně přezkumu v širším rozsahu, než odpovídalo vzneseným odvolacím námitkám, aniž by tento svůj postup zdůvodnil. Tím dle jeho názoru porušil ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu. Této námitce krajský soud přisvědčit nemohl.

Jak je uvedeno již shora, dle ustanovení § 89 odst. 2 věty první správního řádu, odvolací orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Až věta druhá stanoví, že správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. Při přezkumu prováděném odvolacím orgánem se tedy rozlišuje přezkum vydaného rozhodnutí jednak z hlediska jeho souladu s právními předpisy (v plném rozsahu, tj. i bez námítky) a jednak z hlediska jeho „správnosti“ (v rozsahu námitek uvedených v odvolání nebo vyžaduje-li přezkum správnosti veřejný zájem). Odvolací orgán přitom přezkoumává soulad s právními předpisy jak v případě samotného obsahu rozhodnutí, tak i pokud jde o řízení, které mu předcházelo. Nepřihlíží pouze k vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popř. na jeho správnost.

Žalovaný tedy postupoval správně, když za situace, že zjistil aplikaci nesprávného ustanovení na danou věc, tj. použití § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců orgánem I. stupně (tedy zjistil nesoulad rozhodnutí s právními předpisy), změnil část výroku tohoto rozhodnutí tak, že trestněprávní jednání žalobce správně podřadil pod ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Šlo tedy o postup nejen dle zákona přípustný, ale především o postup žádoucí a nezbytný, neboť odvolací orgán má povinnost napravovat chyby a případné nedostatky dotýkající se zákonnosti (tj. souladu s právními předpisy), kterých se dopustil orgán I. stupně.

Nebylo tedy vůbec podstatné, že žalobce nenapadal zákonná ustanovení, dle kterých správní orgán I. stupně postupoval. Navíc není ani pravdou, že by žalovaný svůj shora uvedený postup neodůvodnil. Na straně čtvrté napadeného rozhodnutí uvedl, proč ke změně výrokové části přistoupil. Žalobce měl zřejmě na mysli i zdůvodnění „překročení“ rozsahu přezkumu, avšak, jak je shora uvedeno, v daném situaci o žádné překročení rozsahu přezkumu nešlo, neboť žalovaný byl povinen přezkoumat soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, což také učinil.

Krajský soud nepřisvědčil ani další žalobní námitce, dle níž měl žalovaný vydat rozhodnutí v rozporu s ustanovením § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, když změnil rozhodnutí orgánu I. stupně, přestože tím z důvodu ztráty možnosti dále se odvolat hrozí žalobci závažná materiální újma a újma spočívající v zásahu do jeho soukromého a rodinného života. S touto žalobní námitkou pak úzce souvisí i další námitka, a to, že žalovaný změnil výrokovou část napadeného rozhodnutí orgánu I. stupně v jeho neprospěch, čímž měl porušit ustanovení § 90 odst. 3 správního řádu.

Správní řád možnost změny rozhodnutí odvolacím orgánem skutečně omezuje několika podmínkami. Změnit rozhodnutí nebo jeho část nelze v případě, pokud by změnou rozhodnutí hrozila některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se (§ 90 odst. 1 písm. c) správního řádu). Uvedené omezení však na případ žalobce nedopadá. Z textu zmíněného ustanovení totiž vyplývá, že újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se se musí týkat účastníka, jemuž je ukládána povinnost. Žalobci však rozhodnutím povinnost ukládána nebyla, a to ani „nově“ provedenou změnou rozhodnutí orgánu I. stupně. Pouze v takových případech by totiž nebylo možné provést změnu, neboť účastník by již neměl možnost proti uložení povinnosti podat žádný řádný opravný prostředek.

Další omezení obsahuje ustanovení § 90 odst. 3 správního řádu, které určitým způsobem doplňuje podmínky pro změnu rozhodnutí vyplývající z § 90 odst. 1 písm. c) téhož zákona a které omezuje možnost změny rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ledaže odvolání podal také jiný účastník, jehož zájmy nejsou shodné, anebo je napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem. Ani toto omezení však na případ žalobce nedopadá. Předně nutno připomenout, že rozhodnutí bylo změněno, protože bylo v rozporu s právními předpisy (což je důvod, který prolamuje zákaz změny rozhodnutí v neprospěch odvolatele), navíc v daném případě nelze hovořit ani o tom, že by rozhodnutí bylo změněno v neprospěch žalobce. Výsledek správního řízení a důsledek rozhodnutí žalovaného spočívající v neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu (tzn. zamítnutí žádosti žalobce) byl stále stejný.

K tomu je třeba znovu zopakovat, že stěžejním a jediným důvodem pro zamítnutí žádosti žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu bylo zjištění, že byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Správní orgán I. stupně vyhodnotil tuto skutečnost jako nesplnění jedné z nutných podmínek pro prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, resp. jako důvod pro neudělení povolení, a to, že žalobce přestal splňovat podmínku trestní zachovalosti ve smyslu ustanovení § 174 odst. 1 zákona o pobytu cizinců s odkazem na ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tj. že žalobce přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza. Žalovaný následně změnil část výroku rozhodnutí orgánu I. stupně, když trestněprávní jednání žalobce podřadil pod ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tj. pod kvalifikaci, dle které je cizinci zrušeno povolení k dlouhodobému pobytu, resp. neprodloužena doba platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, z důvodu pravomocného odsouzení za spáchání úmyslného trestného činu.

Důvodem pro zamítnutí žádosti žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu tedy byla stále stejná skutečnost, a to, že byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, o čemž není mezi účastníky řízení sporu. Tato skutečnost byla orgánem I. stupně nesprávně podřazena pod § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, s nímž je spojena podmínka posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, která umožňovala žalobci v tomto směru vznášet argumenty (které také vnesl), naproti tomu ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) téhož zákona aplikované žalovaným takovou podmínku nestanoví. K tomu lze poukázat, jak učinil i žalovaný, na ustálenou judikaturu správních soudů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, čj. 7 As 21/2008-101, dostupný na www.nssoud.cz), dle které *„skutečnost, že rodina má právo na ochranu společnosti a státu, neznamená, že tato ochrana, která má být rodině poskytnuta, má být absolutní, neomezená a zákonem neomezitelná. Zásahy do práva na ochranu rodinného života jsou možné a běžně jsou v zákonech upraveny. ... V daném případě dochází ke střetu práva na ochranu rodinného života stěžovatele a veřejného zájmu na ochraně společnosti. S ohledem na znění ustanovení § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je zřejmé, že zákonodárce považoval za nutné pro ochranu tohoto veřejného zájmu stanovit jako jednu z podmínek udělení a prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu a jako důvod ke zrušení tohoto povolení, aby se jednalo o cizince, který nepáchá úmyslnou trestnou činnost. Je tedy otázkou, zda by při uplatnění principu proporcionality obstál vedle práva stěžovatele na ochranu rodiny veřejný zájem, kterému je třeba dát přednost. Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že tento test provedl již zákonodárce při přijímání této zákonné úpravy a shledal, že zájem státu a společnosti na tom, aby se na území České republiky nezdržovali cizinci, kteří spáchali úmyslný trestný čin, za nějž byli odsouzeni, a mohli tedy představovat být jen potencionální hrozbu pro společnost, je mnohem důležitější a závažnější, než individuální právo tohoto cizince na ochranu jeho rodinného života.“*

Žalobce sice v odvolacím řízení vznášel námitky proti nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu ohledně jeho rodinných vztahů a poměrů, když namítal, že není rozvedený, jak uvedl orgán I. stupně, že žije na území České republiky s manželkou – státní příslušnicí Ruské federace, která zde má trvalý pobyt, a že se správní orgány nezabývaly ani ostatními faktory týkající se jeho života, z nichž plyne, že jej lze považovat za trvale usazeného. Tyto skutečnosti se však

s ohledem na shora uvedenou a žalovaným správně provedenou právní kvalifikaci důvodu pro zamítnutí žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu (dle ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců) staly irelevantními. Proto také nelze žalovanému důvodně vytýkat, že se v odůvodnění svého rozhodnutí těmito žalobcem uváděnými skutečnostmi pro posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života již podrobně nezabýval a uvedl, že v případě postupu dle ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců nemá správní orgán povinnost posuzovat dopady do soukromého a rodinného života cizince. Žalobcova námitka, že se žalovaný jako odvolací orgán měl vypořádat s tím, zda orgán I. stupně posuzoval přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života správně, je za dané situace nedůvodná, neboť takové posouzení by totiž na výsledek řízení (zamítnutí jeho žádosti) nemělo žádný vliv a bylo by tak zcela nadbytečné.

Žalobce namítal i to, že při posouzení závažnosti a druhu jeho protiprávního jednání se správní orgán I. stupně nezabýval tím, co fakticky pod vlivem alkoholu způsobil, nezabýval se jeho chováním v rámci trestního řízení, ani tím, že do té doby žádný protiprávní čin nespáchal, přičemž trestný čin, za který byl odsouzen rozsudkem čj. 3 T 199/2013-40, byl zcela ojedinělým případem vybočení z jeho řádného způsobu života.

Správní orgány však závažnost a povahu žalobcem spáchaného trestného činu posuzovat nemohly. Při rozhodování o zrušení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů, resp. o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu, ve smyslu ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, nejsou ke zkoumání trestného jednání cizince z pohledu trestního práva povoleny, posuzují toliko podmínku stanovenou uvedeným ustanovením, a to, zda byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Uvedenou problematikou se již zabýval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 27. 1. 2012, čj. 8 As 34/2011-85 (dostupný na www.nssoud.cz), v němž uvedl, že „z dikce § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců plyne, že správní orgán není oprávněn rozhodovat o tom, zda dané ustanovení bude s ohledem na specifika věci v konkrétním případě aplikovat. Nemá tedy možnost správního uvážení v tom smyslu, že by mohl u určitého trestného činu či v některých specifických případech shledat, že nenastaly podmínky pro zrušení dlouhodobého pobytu cizince, zatímco v jiných případech, že takové podmínky existují. Naopak, pokud došlo k pravomocnému odsouzení cizince za spáchání úmyslného trestného činu v době následující po vydání povolení k dlouhodobému pobytu, správní orgán musel přistoupit ke zrušení povolení k dlouhodobému pobytu. V jeho pravomoci tedy není zvažovat další kritéria či konkrétní okolnosti a specifika rozhodované věci jako kupř. povaha a závažnost spáchaného trestného činu, kooperace s orgány činnými v trestním řízení, dosavadní bezúhonnost stěžovatele ani jeho řádný život po vydání odsuzujícího rozsudku.“

Krajský soud tedy uzavírá, že k zamítnutí žádosti žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu došlo v souladu se zákonem, přičemž se toto opatření jeví jako nezbytné v zájmu veřejné bezpečnosti, ochrany pořádku a ochrany společnosti. Není totiž v zájmu státu a společnosti poskytovat povolení k pobytu cizincům, kteří již spáchali úmyslný trestný čin, za nějž byli pravomocně odsouzeni, a mohli by tedy pro společnost představovat byť i jen potencionální hrozbu. Na základě skutečností, které uváděl žalobce ke svým osobním a rodinným

poměrům, má krajský soud zato, že dotčení žalobcova rodinného a soukromého života je zcela únosné a v porovnání s veřejným zájmem na tom, aby na území České republiky pobývali pouze cizinci, kteří se nedopustili závažného protispolečenského jednání, zcela přiměřené. Zásah do žalobcova rodinného života a práva na ochranu rodiny není takového rozměru, že by dosahoval intenzity, u níž by bylo třeba uvažovat o nezbytnosti případného zmírňujícího uvážení, ke kterému by mělo být přistupováno jen při mimořádných okolnostech dotýkajících se principů materiálního právního státu, tj. zejména pokud by aplikace právního předpisu, resp. konkrétního ustanovení, byla v rozporu s principy lidskosti.

S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady vznikly.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 26. února 2016

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu